



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

M
(Hely)

1942. II. 17.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Surányi Miklós

Idő

"1942"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Surányi Miklós

1882 február 16-án született. Ha élne, most lenne hatvan éves.

Pályája teljében halt meg, méreteiben és koncepciójában egyaránt óriás Széchenyi-regénynek, az Egyedül vagyunknak befejezte után, ötvennégy éves korában; a Nemzeti Ujság olvasói jó évtizeden át olvasták majdnem napról-napra ugyanezeket a hasábkokon írásait. Dzsentry eredetű családból származott. Pécsnek történelmi hangulatot és kultúrát árasztó légkörében nőtt fel, már fiatalon lett Máramaros megyének főlevéltárnoka s csak harminc éves kora körül állt ki első regényével, a Trianoni pávával, ahol csodás finomsággal egyesült realiztikus alaprajz, a háttér mesebeli és álombeli színezésével. Novelláinak is ez a pasztelre emlékeztető, gyöngéd és édes színezés a legnagyobb erénye. Több erősvitát kiváltó regénye után legjobb önmagára talált Mátyás királyról írott regényében, s ugyancsak a Nemzeti Ujság hasábjain írt legszélesebb, széles skálájú és legbővebb mondanivalóju magyar publiciszták egyike. Amiről írt, az nem korlátozott a politikára, vagy éppen napi eseményekre. Írásai bármely műfajban kulturpolitikai és nemzetpolitikai tárgyak voltak. Velük és bennük a magyar és a világesemények pulzusán tartotta kezét, történelmi és nemzetpolitikai érdeklődés egyesültek abban, hogy megírassák vele hatalmas Széchenyi-regényét.

Ami szubjektív ebben a műben: annak az utnak felfogása és rajza, hogy valaki — egyéni vonásaiban esendő ember — hogyan töri át hajlamainak és körülményeinek ellenálló gyűrűjét, hogyan válik megvalósult és kiérett nemzetalkotóvá. Regényében egészen tárgyi: Széchenyi alkotásainak grandiózus rajza. Ezt a művét egy izról-izre nagy író irta. Megírása után a halál kivette kezéből a tollat.

Emlékezzünk rá, mert ha élne, ma lett volna hatvan éves.

nyomdáj 1941 — 9086